

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

วันศุกร์ที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ.2565

ปี 2565 ของแพงลากยาว ปรับ 3 สูตรไทยต้องรอด

เดือดร้อนกันทั้งแผ่นดิน “สินค้าอุปโภคบริโภค” สิ่งของจำเป็นปรับราคาแพงขึ้นต่อเนื่อง “สวนทางรายได้ที่ทรงตัวไม่พอใช้จ่าย” กระทบคนไทยต้องเผชิญภาวะค่าครองชีพพุ่งสูงอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ยิ่งกว่านั้นนับตั้งแต่ 1 พ.ค.2565 เป็นต้นมา “คนไทย” ต้องแบกรับรายจ่ายขึ้นอีกด้วย “รัฐบาล” ปรับราคาน้ำมันดีเซลเกรดพรีเมียมไม่เกินลิตรละ 30 บาท เป็นลิตรละ 35 บาท เริ่มต้น 32 บาท/ลิตร แล้วทยอยปรับจนกว่าจะครบ

ผลกระทบราคาสินค้าแพงขึ้นนี้ ดร.นณริฏ พิศลยบุตร นักวิชาการอาวุโสจากสถาบันการวิจัยเพื่อพัฒนาประเทศไทย บอกว่า สินค้าทยอยปรับขึ้นช่วงนี้มี 2 ปัจจัย คือ ปัจจัยแรกระยะสั้น ... “การฟื้นฟูปัญหาเศรษฐกิจโลกไปเร็วกว่าประเทศไทย” เพราะโควิด-19 คลี่คลาย หลายประเทศเริ่มฟื้นฟูปัญหาเศรษฐกิจได้ก่อน แล้วประชาชนมีกำลังการซื้อเยอะมากขึ้น “ส่งผลให้ราคาสินค้าปรับขยับตัว” อันเป็นลักษณะการฟื้นฟูปัญหาเศรษฐกิจโลกแบบไม่เท่าเทียมกัน กลายเป็นปัญหาปฏิกิริยาห่วงโซ่อุปทาน (supply chain reaction) อย่างเช่น กรณีการส่งออกสินค้าของไทยโดยมากมักไปประเทศจีน ยุโรป สหรัฐอเมริกาแล้วก็กลับ แต่หาก “ยุโรป และสหรัฐฯ” มีการฟื้นตัวของเศรษฐกิจได้ก่อน “ผู้คน” มักอยากจับจ่ายใช้สอยนำเข้าสินค้าเพิ่มขึ้น “ตู้คอนเทนเนอร์ถูกนำเข้ามากกว่าเดิม” จนตกค้างไม่อาจถูกหมุนกลับมาใช้ได้อย่างที่ควรเป็น กลับกลายเป็นว่า “คอนเทนเนอร์ไม่บาลานซ์” เป็นปัจจัยหนึ่งผลักดันให้ต้นทุนสูงขึ้นราคาสินค้าปรับตาม

ปัจจัยที่สองหนุนเสริมขึ้นมาคือ...“พลังงานเชื้อเพลิง” จากรัสเซียโจมตียูเครนเข้าสู่เดือนที่สาม ทำให้สหรัฐฯและชาติตะวันตกคว่ำบาตรจน “รัสเซีย” ขายน้ำมันยากขึ้น “ยุโรป” ต้องหาซื้อจากแหล่งอื่นมาทดแทน ฉะนั้น “น้ำมันดิบส่วนหนึ่งหายจากตลาดโลก” ตรงจุดนี้ก็ทำให้ราคาน้ำมันปรับตัวขึ้น แต่สิ่งที่น่ากลัวกว่านั้น “ไม่มีใครรู้สงครามรัสเซีย-ยูเครนจะจบลงอย่างไร” นั่นก็คือยุโรปยังลดการพึ่งพาน้ำมันจากรัสเซียไปเรื่อยๆ ล้วนเป็นห่วงโซ่ส่งผลกระทบต่อผลผลิตให้สินค้าปรับราคา อันเป็นปัจจัยภายนอกไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ด้วยซ้ำ

หากย้อนดู “เส้นทางนำเข้าน้ำมันในไทย” ปัจจุบันการซื้อขายน้ำมันดิบในตลาดโลกอยู่ที่ 100 กว่าดอลลาร์สหรัฐฯต่อบาร์เรล แต่เมื่อ “นำเข้าในประเทศราคาต้องขยับขึ้นรอบสอง” ที่ผ่านมา “รัฐบาล” ไม่ปล่อยให้ไปตามกลไกตลาดโลก เพราะใช้กองทุนน้ำมันฯเข้าแทรกแซงอุดหนุนช่วยเหลืออยู่เสมอ

ความบาดเจ็บนี้มาตักที่ “กองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง” จนไม่สามารถอุดหนุนไหวต่อไปได้อีก ดังนั้น เมื่อน้ำมันปรับตัวขึ้นก็สามารถสังเกตเห็นได้ชัดว่า “ราคาสินค้าปรับตาม” กระทบต่อประชาชนอย่างที่เห็นอยู่ที่นี่ ตอนนี้อยู่ที่ “น้ำมันดีเซลถูกพยุงให้อยู่ที่ 35 บาท/ลิตร” ที่ไม่น่าจะ

ขยับขึ้นมากกว่านั้นอีกได้ เพราะด้วย “ปัจจัยจากราคาน้ำมันดิบตลาดโลกคงที่หยุดนิ่งแล้ว” ดังนั้นคงต้องมาดูสัดส่วนของกองทุนน้ำมันฯ จะลดบทบาทลงระดับขนาดใดแล้ว ก็ยังหวังต่อว่า “ประเทศไทย” น่าจะมีทางออกทำให้ราคาน้ำมันปรับลดลงได้โดยเร็ว ด้วยวิธี เช่น “ยินดีเป็นพันธมิตรกับรัสเซีย” อย่างอินเดียขอซื้อน้ำมันจากรัสเซียในราคาถูกลงกว่า 35% แต่ว่าในส่วน “มาตรการปรับขึ้นราคาน้ำมันแบบขั้นบันได” เรื่องนี้มองว่า “ภาครัฐทำถูกต้องไม่ให้อ่างขึ้นเร็วเกินไป” แล้วก็ไม่ได้ทำให้กองทุนน้ำมันฯ ขาดเงินมากนัก และอีกไม่นานราคาน้ำมันน่าจะเข้าสู่ดุลยภาพดั้งเดิม

ถัดมาคือ “ก๊าซหุงต้ม” อันเป็นโจทย์ใหญ่สำคัญว่า “ภาครัฐ” จะอุดหนุนราคาต่อได้ระดับใด เพราะที่ผ่านมาก๊าซหุงต้มไปค่อนข้างเยอะมาก ดังนั้นเห็นว่า “ก๊าซเริ่มขึ้นราคา” ทำให้คนไทยต้องเจอค่าครองชีพสูงอีกตามมา สังเกตดัชนีชี้วัด “เงินเฟ้อสูง 5%” นั่นคือ “ต้นทุนเพิ่ม 5 บาท” เช่น คนเคยใช้เงิน 1,000 บาท/เดือน จะเพิ่มเป็น 1,050 บาท/เดือน ส่วนครัวเรือนใช้เงินเฉลี่ย 10,000-20,000 บาท/เดือน ก็เพิ่ม 500-1,000 บาท/เดือน

“ตอนนี้สถานการณ์ไม่ปกติส่งผลให้เงินเฟ้อหนักขึ้นมาก อย่างสหรัฐฯ เจอเงินเฟ้อพุ่งสูงสุดในรอบ 40 ปีด้วยซ้ำ แล้วสินค้าแพงขึ้นนี้มีโอกาสลดได้ก็ต่อเมื่อผ่านพ้นช่วงราคาน้ำมันสูงไปก่อน คาดการณ์อย่างรวดเร็วสุดน่าจะราวต้นปี 2566 เหตุนี้เราจึงต้องเผชิญความเจ็บปวดจากราคาสินค้าแพงไปจนถึงสิ้นปี 2565 แน่แน่นอน” ดร.นณริฏว่า ถ้าเวลาพูดว่า “สินค้านั้นแพง” จำเป็นต้องดูด้วยว่า “สินค้านั้นคืออะไร” เช่น หากเป็นประเภทรถล้มโบร์กนี่ หรือรถเบนท์ลีย์ มักไม่ใช่สินค้าจำเป็นต่อการดำรงชีวิตก็ไม่มีปัญหากระทบใดๆ เมื่อใดก็ตาม “สินค้าที่แพงนั้นเป็นสิ่งจำเป็นต้องกินต้องใช้” ส่วนใหญ่จะก่อให้เกิดปัญหาเดือดร้อนต่อประชาชนทันที

นั่นก็แปลว่า “ภาครัฐ” ต้องเข้ามาช่วยเหลืออะไรบางอย่างด้วย แต่การช่วยเหลือนี้ต้องเข้าใจว่า “ประชาชน” มีความสามารถรองรับปัญหาแตกต่างกัน สังเกตจากในช่วงการระบาดโควิด-19 “กลุ่มคนฐานะร่ำรวย” กลับไม่ได้รับผลกระทบค่าใช้จ่ายอะไรมากมาย “คนชั้นกลาง” ยังพอมีเงินเดือนปรับวิถีชีวิตเอาตัวรอดได้ เช่น เคยกินข้าวนอกบ้านหลายๆครั้ง ก็หันกลับมากินข้าวในบ้านบ่อยขึ้น เพื่อลดค่าใช้จ่ายลงได้ แต่ว่าในส่วน “กลุ่มคนเปราะบาง” เป็นกลุ่มหาเช้ากินค่ำมีความเป็นอยู่ลำบากมากแทบไม่อาจปรับวิถีชีวิตได้เลยด้วยซ้ำ

ฉะนั้น เมื่อเห็นกลุ่มผู้มีปัญหาได้รับผลกระทบชัดเจนแล้ว “ต้องช่วยเหลือผู้เดือดร้อนจริงๆ” เพื่อให้สามารถอยู่รอดต่อไปได้ นี่ก็คือหัวใจสำคัญต่อ “การแก้ปัญหาของแพง” ที่เกิดจากปัจจัยภายนอกกรอบนี้ ประเด็นมีอยู่ว่า “สินค้าแพงสวนทางรายได้ที่ลดลง” ต้องเข้าใจอย่างหนึ่งว่า “เราอยู่ในโลกของคนส่วนหนึ่งทำธุรกิจด้วย”

เมื่อสถานการณ์ต้นทุนการผลิตสูงขึ้นเช่นนี้ “คนทำธุรกิจจะปรับค่าแรง” ก็ยังเป็นการเพิ่มต้นทุนทวีคูณ ดังนั้น “การปรับค่าแรงมักขึ้นอยู่กับตัวแรงงาน” อันมีความสำคัญอย่างไรกับภาคธุรกิจนั้น ตอกย้ำว่า “แรงงานมีทักษะความรู้ความสามารถผลงานเด่น” มักเรียกค่าแรงจากนายจ้างตามค่าครองชีพปรับเพิ่มสูงขึ้นได้ไม่ยาก แต่ถ้าหากเป็น “กลุ่มแรงงานทั่วไป” เมื่อออกไปก็สามารถหาคนอื่นมาทดแทนได้เสมอ เช่นนี้ย่อมมีอำนาจต่อรองกับนายจ้างน้อย “ค่าแรงอาจไม่ขึ้น” ตามค่าครอง

ชีพนั้นก็ได้นำซ้ำฐานล่างมักเป็น “คนใช้แรงงานเงินน้อย” แทบไม่มีอำนาจต่อรองเลย เพราะมีแรงงานต่างด้าวสำรองทดแทนตลอด จำต้องรับชะตากรรมเผชิญรายได้้น้อย ไม่สอดรับค่าครองชีพสูงอยู่นี้

ไม่นานมานี้ “คณะกรรมการแรงงานฯ” พยายามปรับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำขึ้น 50% จากเดิม 330 กว่าบาทเป็น 490 บาท “เรื่องนี้เป็นไปได้ยาก” ดังนั้น ฐานะนักวิชาการเสนอว่า “ควรนำอัตราเงินเฟ้อมาเป็นหลักการคำนวณปรับค่าแรงขั้นต่ำ” ตามค่าครองชีพที่เพิ่ม 5% ฉะนั้น แรงงานควรต้องได้ปรับขึ้นอย่างน้อย 5% ปัญหาที่ว่า “ผู้ประกอบการธุรกิจ”

อาจจ่ายตามอัตรานั้นไม่ไหว เพราะว่า “จีดีพีปีนี้เติบโต 3%” เช่นนี้เสมอว่า “ปรับค่าแรงงานขั้นต่ำ 3% แล้วอีก 2% ภาครัฐเข้ามาอุดหนุนผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐแทน” เพื่อช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางฐานล่างที่ได้รับความเดือดร้อนจริงๆ ให้สามารถประคองชีวิตผ่านพ้นช่วงวิกฤตินี้

เนื่องจากปัญหาที่เกิดขึ้นนี้มาจาก “ปัจจัยภายนอก” จึงไม่อยากให้แรงงานต้องแบกรับภาระฝ่ายเดียวโดยไม่ได้ปรับค่าจ้างแรงงานขั้นต่ำ แต่การปรับนี้ก็ต่อให้ภาคธุรกิจสามารถอยู่รอดไปด้วย ทว่า “หนี้สินครอบครัว” เรื่องนี้เป็นปัญหาระยะยาว หลักป้องกันทำได้อย่างเดียวคือ “หาเงินได้เท่าใดต้องใช้จ่ายเท่านั้นอันเป็นเกราะคุ้มกันดีที่สุด” แต่ถ้าใช้เงินมากกว่าหามาได้ย่อมมีหนี้เกิดขึ้นแน่นอน แล้วเมื่อมีหนี้เช่นนี้ “ภาครัฐ” สามารถช่วยได้บางส่วน เช่น ปรับโครงสร้างหนี้ ชะลอจ่ายหนี้ หรือลดหนี้ ลดดอกเบี้ยหนี้

ข้อมูลสำรวจตัวเลข “หนี้จ่ายไม่ไหวมีอยู่ 1.5 ล้านครัวเรือน” ยิ่งไง จุดนี้ภาครัฐต้องเข้ามาดูแลหารายได้โดยอื่นช่วยด้วย ส่วน “กลุ่มมีหนี้พอจ่ายไหว” ก็ช่วยลดรายจ่ายสินค้าบางประเภทช่วยเหลืออีกทางหนึ่งก็ได้ สุดท้ายตั้งข้อสังเกตว่า “ภาครัฐ” มีโอเดียพื้นฟูภาคธุรกิจน้อยมาก ส่วนใหญ่เน้นจ่ายเงินชดเชย 4-5 แสนล้านบาทในช่วง 2 ปีมานี้ แต่ไม่รู้สึกว่า “ธุรกิจกลับมาแบบยั่งยืน” ดังนั้น ส่วนตัวไม่เห็นด้วย “แจกเงินช่วยเหลืออีก” เพราะประเทศกำลังเข้าโหมดฟื้นฟู ควรหันมาพูดคุยวางแผนฟื้นฟูเศรษฐกิจให้กลับคืนสู่สภาพเหมือนเดิมโดยเร็ว

ย้าว่า “สินค้าแพง” ล้วนเป็นปัจจัยจากภายนอกเข้ามาในประเทศ “ควรเฉลี่ยทุกข์ เฉลี่ยสุขร่วมกัน” นั่นคืออ้อมน้ำมันเท่าที่ทำได้ ขึ้นค่าแรงเท่าที่ไหว ลดค่าใช้จ่ายฟุ่มเฟือย แล้วเศรษฐกิจไทยจะรอดได้

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

วันศุกร์ที่ 13 พฤษภาคม พ.ศ.2565

คอลัมน์สัปดาห์พิเศษ : เกษตรฯ เร่งแผนปฏิบัติการฯ ระยะ 5 ปี
ต้นภาคเกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรรมันคงในอาเซียน

นายฉันทานนท์ วรรณเขจร เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร (สศก.) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เปิดเผยภายหลังร่วมประชุมคณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566-2570 โดยมี ดร.ทองเปลว กองจันทร์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน ว่าการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศต้องมีการบูรณาการร่วมกับหน่วยงานและกระทรวงต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในหลายประเด็นสำคัญ อาทิ การบริหารจัดการแรงงานภาคเกษตร การแปรรูปสินค้าเกษตร การพัฒนาผู้ประกอบการ ธุรกิจเกษตร การวิจัยและพัฒนานวัตกรรมด้านการเกษตร การสนับสนุนแหล่งทุนให้กับเศรษฐกิจชุมชน การบริหารจัดการที่ดินทำกินแก่เกษตรกร การส่งเสริมการผลิตและบริโภคอย่างยั่งยืน โดยในปัจจุบันมีแผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2565) เป็นกรอบแนวทางในการดำเนินการร่วมกัน ซึ่งแผนดังกล่าวจะสิ้นสุดลงในปี 2565 จึงจำเป็นต้องมีการจัดทำแผนฉบับใหม่ และได้ปรับเปลี่ยนชื่อ “แผนพัฒนาการเกษตร ในช่วงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่...” เป็น “แผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ.” เพื่อให้มีความสอดคล้องกับแผนระดับที่ 3 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2560

สศก. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะอนุกรรมการฯ ได้ยกร่างแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566-2570 เสนอต่อที่ประชุมเพื่อพิจารณา โดยที่ประชุมมีมติเห็นชอบในหลักการของร่างแผนปฏิบัติการฯ และเห็นควรให้เพิ่มเติมและปรับปรุงในประเด็นต่างๆ เช่น ความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ ทั้ง 6 ด้าน ความสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนของสหประชาชาติ รวมทั้งการกำหนดตัวชี้วัด ค่าเป้าหมาย และเพิ่มเติมแนวทางการพัฒนาในแต่ละประเด็นการพัฒนาให้ครอบคลุมในทุกมิติ เพื่อให้การบูรณาการการทำงานระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และกระทรวงอื่นๆ มีประสิทธิภาพมากขึ้น

สำหรับร่างแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566-2570 กำหนดวิสัยทัศน์ คือ “เกษตรไทยสู่เกษตรมูลค่าสูง เกษตรกรรมีรายได้สูง มีความมั่นคงในการประกอบอาชีพ” โดยมีประเด็นการพัฒนา 4 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นการพัฒนาที่ 1 ยกยกระดับศักยภาพเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรสู่ผู้ประกอบการเกษตรแห่งอนาคต ประเด็นการพัฒนาที่ 2 ส่งเสริมและพัฒนาการผลิตสินค้าเกษตรและบริการมูลค่าสูง ประเด็นการพัฒนาที่ 3 เพิ่ม

ประสิทธิภาพในการบริหารจัดการทรัพยากรทางการเกษตร และประเด็นการพัฒนาที่ 4 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ด้านการเกษตร

ด้าน ดร.ทัศนีย์ เมืองแก้ว รองเลขาธิการ สศก. ในฐานะอนุกรรมการและเลขานุการ คณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566-2570 กล่าวเสริมว่า การจัดทำแผนปฏิบัติการฯ เป็นไปตามพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. 2522 ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งมีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 (พ.ศ.2566 - 2570) และแผนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566 - 2570 กำหนดเป้าหมายสำคัญ อาทิ การเพิ่มอัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรและเกษตรแปรรูป ดัชนีความพึงพอใจของเกษตรกรและรายได้เงินสดสุทธิของครัวเรือนเกษตรเพิ่มขึ้น การเพิ่มพื้นที่ชลประทาน รวมทั้งพื้นที่เกษตรกรรมได้รับการบริหารจัดการด้วยเทคโนโลยีด้านการพัฒนาที่ดินให้เกิดความสมดุลและยั่งยืน เป็นต้น

ทั้งนี้ สศก. จะปรับปรุงประเด็นต่างๆ ตามข้อคิดเห็นของคณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการด้านการเกษตรและสหกรณ์ พ.ศ. 2566-2570 และจะดำเนินการจัดสัมมนาเพื่อระดมความคิดเห็นจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม 2565 เป็นต้นไป เพื่อปรับแผนให้มีความครอบคลุมและครบถ้วน ก่อนเสนอต่อคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ และเสนอแผนฉบับสมบูรณ์ต่อสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เพื่อทราบ และนำแผนเข้าสู่ระบบติดตามและประเมินผลแห่งชาติ (eMENSAR) พร้อมทั้งประกาศใช้ภายในเดือนกันยายน 2565 ต่อไป